

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/595/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613204270
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5613204270.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: 35 787 783, právne zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom v O., C. X, proti žalovanej : M. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX, S., v konaní o zaplatenie 980,66 eur s príslušenstvom, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/141/2013-110 zo dňa 15.04.2015, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu zamietol. Žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznal.

Okresný súd svoj rozsudok odôvodnil poukazom na ustanovenie zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom k 07.06.2011, ustanovenia Obchodného zákonníka, ustanovenia Občianskeho zákonníka, smernicu 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, smernicu č. 25/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom :

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca vstúpil do dvoch zmluvných písomných vzťahov, nachádzajúcich sa na tej istej listine a poskytol jej dva spotrebiteľské úvery. Žalobca konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ, žalovaná vystupovala ako spotrebiteľka (nebolo ani tvrdené, že jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania). Tieto právne vzťahy sú absolútnymi obchodmi, zároveň sa spravujú aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskom práve a zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinným v čase vzniku tej-ktorej zmluvy. Predmetom prvého zmluvného vzťahu vzniknutého 21.12.2010 bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru označeného ako klasický spotrebiteľský úver vo forme splátkového predaja na nákup tovaru, označeného v zmluve všeobecne ako nábytok rôzny (stoličky, stôl, posteľ). Z tohto zmluvného vzťahu bola žalovaná zaviazaná zaplatiť 18,31 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 16.05.2012 do zaplatenia rozsudkom tunajšieho okresného súdu č.k. 8C/141/2013 -77 zo dňa 03.07.2013, ktorý sa stal v tejto časti právoplatný.

Druhým tvrdeným zmluvným vzťahom účastníkov je zmluva o revolvingovom úvere, ktorej uzatvorenie navrhla žalovaná 21.12.2010. Predmetom tejto zmluvy je revolvingový úver, ktorého zjednanú výšku

žalobca doteraz netvrdí tak, ako netvrdí jeho ďalšie zmluvné zákonné náležitosti (najmä dohodu o jeho úročení, RPMN a jej priemernej hodnote, podmienky splatnosti a splácania - ak ide o splácanie v splátkach, výšku, počet, termíny splatnosti splátok istiny, úrokov, poplatkov). Návrh žalovanej mal žalobca akceptovať 07.06.2011. S poukazom na všeobecné zákonné pravidlá uzatvárania zmlúv (§ 43b/ ods. 2, § 44 ods. 2 Obč. zák.) súd konštatuje, že takáto zmluva riadne a platne medzi žalobcom a žalovanou nebola uzatvorená. Doba od navrhnutia uzatvorenia zmluvy 21.12.2010 do jej akceptácie 07.06.2011, teda doba 5 mesiacov vzhľadom na postavenie účastníkov, predmet zmluvného vzťahu a jeho charakter nie je pre akceptáciu oferty primeraná. Navyše, tento postup uzatvárania zmluvy je nekalou obchodnou praktikou v zmysle čl. 8 Smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu (spotrebiteľka nebola schopná ovplyvniť podstatu podmienky, lebo ide o žalobcom predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, v pozícii jej navrhovateľky bola žalovaná naoko, skutočným autorom návrhu bol žalobca). Žalovaná navrhla uzavretie zmluvy na formulári vypracovanom a vopred vytlačenom žalobcom (ako súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyššie uvedenom), jej obsah bol žalobcovi známy už vopred, rozhodovanie o jeho akceptácii počas 5- mesačnej doby je neadekvátne (najmä keď mohlo dôjsť k zmene úrokovej sadzby, alebo RPMN, príp. priemernej RPMN). Z uvedeného vyplýva, že návrh zmluvy v zmysle § 43b/ ods. 2 zanikol uplynutím primeranej doby s prihliadnutím na povahu navrhovanej zmluvy a na rýchlosť prostriedkov, ktoré navrhovateľ použil pre zaslanie návrhu (návrh žalobcovi žalovaná doručila hneď v deň jeho urobenia 21.12.2010). Ďalším dôvodom, pre ktorý zmluva nemohla platne vzniknúť je, že žalovaná navrhla úverový rámec 600 eur, žalobca jej v písomnosti zo 07.06.2011, ktorou mal jej návrh akceptovať, oznámil súhlas s maximálnym úverovým rámcom 3.400 eur a aktuálnym úverovým rámcom 900 eur. Jej návrh by potom prijal so zmenou takej podstatnej náležitosti, akou je v úverovej zmluve výška úverového rámca. Podľa § 44 ods. 2 písm. b/ Obč. zák. prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Dôkaz o akceptácii (písomnej, vyžadovanej zákonom o spotrebiteľských úveroch) tohto svojho návrhu žalobca nepredložil. Napokon žalobca v odvolaní zo dňa 08.09.2014 skutočnosť, že zmluvu o revolvingovom úvere so žalovanou platne neuzatvoril, potvrdil.

Každé súdne konanie je ovládané základnou zásadou "iura novit curia", ktorá zjednodušene znamená, že každý stupeň v systave súdov pozná právo, hmotné aj procesné. Ich rozdielny výklad právnej úpravy a iný právny názor otvárajú priestor pre zmenu rozhodnutia súdu nižšieho stupňa súdom stupňa vyššieho. Znalosť právnej úpravy je vyžadovaná aj od účastníkov konania. Žalobca je zastúpený advokátkou, teda osobou ktorá musela svoju odbornosť a znalosť právnych predpisov preukázať zákonom predpísaným spôsobom. Opisom rozhodujúcich skutočností v žalobe zo dňa 06.03.2013 (nie jej právnym posúdením, ktorým súd nie je viazaný) žalobca vymedzil predmet konania ako plnenie zo zmluvy. V odvolaní zo dňa 08.09.2014 sa žalobca stotožnil so skutkovým záverom prvostupňového súdu o tom, že so žalovanou platnú zmluvu o revolvingovom úvere neuzatvoril. Napriek konštatovaniu prvostupňového súdu v napadnutom rozsudku, že ak by sa chcel žalobca v tejto časti domáhať iného nároku, musel by poskytnúť predovšetkým skutkové tvrdenia nasvedčujúce tomu, že sa nedomáha plnenia zo zmluvy (správnosť tohto záveru druhostupňový súd nespochybnil) a napriek znalosti právnej úpravy doteraz žalobca adekvátny procesný návrh neurobil. Súd je povinný v rámci zásady "iura novit curia" prednesené skutkové tvrdenia posúdiť podľa všetkých ustanovení zákona, ktoré je aktuálne na súdenú vec aplikovať. Nakoľko žalobca zastúpený právnou zástupkyňou (vo vzťahu ku ktorej súd s poukazom na § 5 Obč. súd. por. nemá poučovaciu povinnosť) skutkové tvrdenia prednesené v žalobe zo dňa 06.03.2013 zákonným spôsobom (prednesením návrhu na pripustenie zmeny žaloby podľa § 95 Obč. súd. por.) nezmenil, súd žalobu v tejto časti aj s príslušenstvom zamietol. Zmena skutkových tvrdení (žalobca požaduje rovnaké plnenie, ale na základe iného skutkového stavu oproti skutkovému stavu vylíčenému v návrhu, buď úplne nového, alebo doplneného o ďalšie rozhodujúce skutočnosti) je zmenou návrhu podľa § 95 Obč. súd. por. (Bureš a spol.: Občiansky súdny rád, komentár, 3. vydanie, C. H. beck, str. 219, tiež NS SR 1MObdo - V 19/2007, alebo Krajský súd v Žiline rozhodnutie sp. zn. 10Co/68/2014 z 21.08.2014).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 1, 8 a § 142 ods. 2 Obč. súd. por. Úspech žalobcu je 1,87 %, úspech žalovanej 98,13 % a ich pomer je 96,26% v jej prospech. Žalovaná návrh na prisúdenie náhrady trov konania nepodala.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na nové konanie. Vo svojom odvolaní poukazyval na to, že prvostupňový súd vec nesprávne skutkovo a právne posúdil. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu prvého stupňa došlo k odňatiu

možnosti konať pred súdom. Postupom súdu prvého stupňa v danej veci podľa jeho názoru došlo k denegatio iustitiae (odopretiu spravodlivosti), keď sa súd odmietol zaoberať nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predmetom konania bolo zaplatenie 980,66 eur, pričom ak prvostupňový súd určil, že zmluva je neplatná, bolo jeho povinnosťou skúmať, v akej časti z 980,66 eur je nárok dôvodný. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa si účelovo interpretuje zásadu iura novit curia, pričom v danom prípade túto zásadu vyložil v hrubom rozpore s jej skutočným významom. V danom prípade ide o klasický spotrebiteľský úver a jednak o revolvingový úver. Žalobca v danom prípade rozhodujúce skutočnosti uviedol a je na súde, aby posúdil, či sa jedná o nárok zo zmluvy alebo zmluvu posúdi ako neplatnú a či sa jedná o nárok z bezdôvodného obohatenia. Ak súd rozhoduje o peňažnom plnení, ktoré vychádza zo skutkových tvrdení, ktoré umožňuje posúdiť nárok po právnej stránke aj podľa iných noriem ako je navrhovateľom navrhované, resp. výsledky vykonaného dokazovania umožňujú podriaďiť uplatnený nárok pod iné hmotno-právne ustanovenie než akého sa navrhovateľ dovoľáva, je povinnosťou súdu uplatnený nárok takto posúdiť bez ohľadu na to, či v žalobnom návrhu právny dôvod požadovaného plnenia je alebo nie je uvedený, alebo je uvedený nesprávne. Nemožno uprieť súdu, aby v spojení so skutkovými zisteniami urobil sám odlišné právu zodpovedajúce hodnotenie žalobným návrhom uplatneného plnenia. V ďalšom poukázal na nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia, čím došlo k porušeniu článku 46 Ústavy SR a článku 36 Listiny základných práv a slobôd.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania, rozsudok okresného súdu potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania žalobca, konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa tak odvolací súd uvádza, že argumentácia žalobcu je nesprávna, v zmysle ktorej okresný súd mal iniciatívne po určení neplatnosti predmetnej zmluvy posudzovať vec z hľadiska iných právnych noriem - titulom nároku z bezdôvodného obohatenia. Pri posudzovaní nároku finančného plnenia na základe zmluvy a pri nároku finančného plnenia titulom bezdôvodného obohatenia sa jedná o zásadne odlišné skutkové vymedzenia žaloby a navrhované posudzovanie nároku žalobcu iniciatívne súdom z predložených listín žalobcu by bolo v priamom rozpore so základným princípom rovnosti účastníkov v konaní a popieral pozíciu súdu ako subjektu, ktorý rozhoduje na základe aktivity účastníkov konania v štandardnom sporovom, t.j. kontradiktórnom konaní. Súd v predmetnom konaní môže rozhodovať len o nároku, vrátane jeho skutkových vymedzení, definovanom žalobcom.

S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácii odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalovaný ako úspešný účastník v odvolacom konaní si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.